

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ առևլիտորի եզրակացություն

Պիկարտ ՍՊԸ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

Բովանդակություն

Անկախ առողջիւորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Ծահույթի կամ վետակի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն	8
Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	10
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանրագրություններ	11

Անկախ առողջապահության եզրակացություն

Գրանտ Թորնտոն ՓԲԸ
Երևան Պլատա Բիզնես Կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Դիմուր Լուսավորչի 9
Հ. - 374 10 50 09 64/61

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street,
Yerevan 0015, Republic of Armenia
T + 374 10 50 09 64/61

Դիմուր ՍՊԸ-ի մասնակցին

Կարծիք

Մենք առողջապահության Դիմուր ՍՊԸ-ի (Մայր ընկերություն) և նրա դուստր ընկերության (մասնի նույնը) համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վճարի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունը, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման բաղադրականության նշանակալի նաև կերպության համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Խնդիք՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ համախմբված ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքների ու համախմբված դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՍՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք առողջապահության մեջ առողջապահության միջազգային ստանդարտներին (ԱՍՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացնուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Առողջապահության պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների առողջության» բաժնում: Մենք անկախ ենք Խնդիք՝ համաձայն Հաշվապահների էքիվայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից իրապարակված «Դրոֆենսիվուայ հաշվապահի էքիվայի կանոնագրի» (ՀՀ ՍՍՆ կանոնագիրը) և էքիվայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր առողջապահ նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էքիվայի գծով մեր այլ պարտականությունները էքիվայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված առողջապահական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի արտահայտելու հիմքը:

**Դեկավարության և կառավարման օղակներում գունդող անձանց
պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար**

Դեկավարությունը պատասխանառու է ՖՀՍՍ-ների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հոկոդության համար, որն օստ դեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով եական խեղարյուրումներից գերծ [համախմբված] ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս դեկավարությունը պատասխանառու է նորի՝ անբնիատ գործելու կարողությունը զետեղ համար, համապատասխան դեպքերում աերնդատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և նորի գործունեության անբնիատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դեկավարությունը մտադիր է լուծարել Խումբը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի արևես չփարվելու որևէ իրատեսական ռողընտրան:

Պատավարման օղակներում գունդող անձիր պատասխանառու և նորի ֆինանսական հաշվետվության գործընթացի վերահսկման համար:

Առողջությի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների առողջությի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր եական առումներով գերծ են եական խեղաթյուրումներից անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը երազող առողջության եզրակացություն։ Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՍՍ-ներին համապատասխան իրականացնած առողջութը միշտ կիայտեաբերի եական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է։ Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են եական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տեսևանական որոշումների վրա։

Որպես ԱՍՍ-ներին համապատասխան առողջութիւն մաս, առողջութիւն ողջ ընթացքում մեկը կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածառնություն։ Ի լրումն

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների եական խեղաթյուրման ոխսեերը, նախազծում և իրականացնում ենք առողջության ընթացակարգեր՝ այդ ոխսեերին արձագանքելու և պատակով, և ձեռք ենք բերում առողջության ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կամ սխալի բարձր է, քան սխալի հետևանքով եական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ոխսե։ Բայց որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, գեղձարարություն, միասումնական բացընդունելու, սխալ ներկայացնումներ կամ ներքին հակոդության շարաշակում։

- Զեր ենք բերում պատկերացում առողջիսին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանեքներին համապատասխան առողջության ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Խմբի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գևահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված բաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև դեկավարության կողմից կառարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում դեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհանուրության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեր բերված առողջության ապացույցների վրա, գնահատում ենք արդյոր առկա է դեպքերի կամ հանգամանեքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է եշանակալի կատկած հարուցել Խմբի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մեր եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է առողջությի եզրակացությունում ուշադրություն երավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե արդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձեսփոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միևնույն մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեր բերված առողջության ապացույցների վրա: Այսուամենային, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են տույագել Խմբի դադարեցնել անընդհանուրության հիմունքի կիրառումը:
- Գևահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բավանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:
- Զեր ենք բերում բավարար համապատասխան առողջության ստպացույցներ Խմբի ներքում գործող կազմակերպությունների կամ ձեռնարկատիրական գործառնությունների ֆինանսական տեղեկատվության վերաբերյալ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մեր պատասխանատու ենք Խմբի առողջության պատասխանատու ենք մեր առողջության կարծիքի համար: Մեր ամբողջության պատասխանատու ենք մեր առողջության կարծիքի համար:

Կառավարման օգակներում գունվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք առողջության առաջադրությի պահանջորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև առողջության ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Արմեն Հովհաննիսյան
Տեսքեն

30 հունիսի 2023թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծանոթագր.	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Գույքի	22	-	22,441
Հիմնական միջոցներ	4	2,225,553	2,361,981
Այլ ոչ նյութական ակտիվներ		55,605	80,282
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	5	348,267	283,979
Ոչ ընթացիկ կանխավճարներ		-	174,145
		2,629,425	2,922,828
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշտոններ		22,686	25,435
Առօտրային և այլ դերհանդուրական պարունակություններ	6	4,558,559	2,270,563
Հարկային գծով այլ դերհանդուրական պարունակություններ		287,654	186,168
Տրված կանխավճարներ		115,548	107,401
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		72,979	52,541
Ավանդներ բանկերում	7	346,235	404,476
Մետաղադրամներ բանկերում	8	292,484	514,634
		5,696,145	3,561,218
Ընդամենը ակտիվներ		8,325,570	6,484,046

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի
Ծանոթ.	Դրամական	Դրամական
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ <i>Կապիտալ և պահուառություն</i>	9	
Բաժնետիրական կապիտալ	18	18
Եմիսիոն ելքամուտ	64,396	64,396
Լրացուցիչ վճարված կապիտալ	2,148,155	1,351,585
Կուտակված շահույթ	1,355,117	1,018,132
	<u>3,567,686</u>	<u>2,434,131</u>
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>		
Վարձակալության գծով պարտավորություն	10	864,448
	<u>864,448</u>	<u>1,291,424</u>
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>		
Առևտուրային և այլ կրեդիտորական պարուժեր	11	1,875,200
Փոխառություններ կապակցված կողմերից	12	1,205,468
Այլ հարկերի գծով պարտավորություններ		327,273
Վարձակալության գծով պարտավորություն	10	399,858
Ըստացիկ շահութանքի գծով պարտավորություն		71,756
Այլ պարտավորություններ		13,881
	<u>3,893,436</u>	<u>2,758,491</u>
Ըստամենք սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		
	<u>8,325,570</u>	<u>6,484,046</u>

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունը բարեհաջող է հաստատվել են 2023թ. հունիսի 30-ին:

Գուրգեն Ղետրոսյան

Տեսքին

Համիկ Ղուկասյան

Ֆինանսական տեսքին

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս
համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից միցն
39-ից եզրում ներկայացված կից ծառագրությունների հետ մեկտեղ:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար դրամ	Օանոր.	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	13	20,337,951	16,449,406
Այլ գործառնական եկամուտ		1,034	3,168
Աշխատավարձ և այլ հատուցումներ աշխատակիցներին	14	(15,739,517)	(11,618,994)
Հետազոտման և մշակման ծախսեր		(2,109,045)	(2,160,543)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		(1,017,793)	(1,143,435)
Վարձակալական ծախսեր		(44,328)	(8,771)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր	15	(676,775)	(921,413)
Գործառնական շահույթ		<u>751,527</u>	<u>599,418</u>
Տոկոսային եկամուտ		13,081	15,214
Տոկոսային ծախս		(147,637)	(185,928)
Փոխարժեքային տարբերություններ գուս (վետա) /օգուտ		(12,559)	(74,205)
Շահույթ մինչև հարկերը		<u>604,412</u>	<u>354,499</u>
Շահութահարկի գծով ծախս	16	(267,427)	(253,365)
Տարվա շահույթ		<u>336,985</u>	<u>101,134</u>
Ըստամենք տարբա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		<u>336,985</u>	<u>101,134</u>

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 39-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

ՍԵՒԻՏԱԿԱՆ ԼԱՎՀԻՏԱԼՈՒՄ ՎԻՌԱՋԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԽԱՄԱՀՄԲՎԱԾ ՀԱՉՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Լրացուցիչ վճարված կապիտալ	Կռւռակ- ված շահույթ	Ընդամենը
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (առողիտ շարժած)	18	64,396	664,905	916,998	1,646,317
Տարվա շահույթ	-	-	-	101,134	101,134
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	101,134	101,134
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	-	-	686,680	-	686,680
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18	64,396	1,351,585	1,018,132	2,434,131
Տարվա շահույթ	-	-	-	336,985	336,985
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	336,985	336,985
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	-	-	796,570	-	796,570
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18	64,396	2,148,155	1,355,117	3,567,686

Սեփական կապիտալում վիրաջությունների մասին համախմբված հաշվետվոքունք պետք է ընթացական այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 39-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ծառայության գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	18,029,437	15,361,370
Դրամական մուտքեր հաճախորդներից	-	1,551
Դուսոր ձեռնարկությունից փոխանցված կանխիկ գումար	(9,851,630)	(6,193,197)
Վճարումներ մատակարարներին	(8,741,641)	(7,433,590)
Ստացված տոկոսներ	13,081	15,214
Վճարված շահութահարկ	(383,803)	(468,921)
Գործառնական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցների հոսքեր	<u>(934,556)</u>	<u>1,282,427</u>
 Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ավանդներ բանկերում	58,242	-
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(684,631)	(1,189,365)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված գուտ դրամական միջոցների հոսքեր	<u>(626,389)</u>	<u>(1,189,365)</u>
 Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Տրամադրված փոխառություններ	(8,950)	-
Փոխառություններ կապակցված կողմերից	12	<u>1,437,315</u>
Զուտ կանխիկ դրամական միջոցներ ֆինանսավորման գործունեությունից		1,428,365
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեների գուտ աճ	<u>(132,580)</u>	<u>93,062</u>
 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեներ տարվա սկզբում	514,634	491,283
Փոխարժեքային փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեների վրա	<u>(89,570)</u>	<u>(69,711)</u>
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեներ տարվա վերջում	8	<u>292,484</u>
		<u>514,634</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մայիս համախմբված հաշվետվությունը պետք է ըստեղովի այս համախմբված
ֆինանսական հաշվետվությունների բաշխությունը մասը կազմու 11-ից մինչև 39-րդ էջերում ներկայացված կը
ծանոթագրությունների հետ մնանալ:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

Պիկսարտ ՍՊԸ-ն (Մայր ընկերություն) հիմնադրվել է 2014թ. դեկտեմբերին՝ Օփեն Սոֆթ Բուսական սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության վերակազմավորման արդյունքում:

Մայր ընկերության գրանցման հասցեն է Հալաբյան 16, Երևան 0038, Հայաստանի Հանրապետություն։ Մայր ընկերության հիմնական գործունեությունը հետազոտման և մշակման ծառայությունների մատուցումն է։ Ծառայություններն արտահանվում են ԱՄՆ։ Մայր ընկերության միակ հաճախորդը՝ ՊիկսԱրտ Ինք.-ն է, որը Մայր ընկերության սեփականատերն է (Վերջնական վերահսկող մայր ընկերություն):

Մայր ընկերությունն ամբողջությամբ պատկանում է ՊիկսԱրտ Ինք.-ին (ընկերություն, որը ստեղծվել է ԱՄՆ Դելավեր նահանգի օրենսդրության հիման վրա, և որի գործունեության վայրը է Լենոր պողոտա 429, Մայմի 33139, Միացյալ Նահանգներ):

2021թ. հունիսի 30-ին Մայր ընկերությունը ձեռք է բերել Քող Ծիփարժիք ՍՊԸ-ի 100% բաժնետոմսերը:

Գործարար սիցավայր

Հայաստանում իրականացվող բաղադրական և տևականական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական թույք են կրում։ Հայաստանի տևականական կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից։ Կառավարությունը հաստատել է արդյունավետ կառավարման իր հանձնառությունը, որը ներառյալ է հակակոռուպցիոն ջանքեր, թափանցիկություն և հաշվետվողականություն։

Իրավիճակի Հայաստանի Հանրապետությունում է ավելի է սրբել Աղրքեցանի Հանրապետության կողմից սանձագերծված պատերազմի արդյունքում։ Զայած կերպած զինադադարի համաձայնագրին՝ դեռևս անորոշ են պատերազմի հետևանքները Հայաստանի տևականական կայունությունը, որը ներառյալ է հակակոռուպցիոն ջանքեր, թափանցիկություն և հաշվետվողականություն։

2022թ. փետրվարի 24-ին Ռուսաֆինանսում բռնկված հակամարտությունն արագությամբ ծավալվում է՝ զգայի ազդեցություն բողնելով աշխարհի վրա։ ԱՄՆ-ն և նվազագույն երկրները կոչու պատժամիջոցներ են կիրառել Ռուսաստանի Դաշնության դեմ։ Արևմտյան երկրները թնարկում են զոյություն ունեցող պատժամիջոցների ընդլայնումը։ Ռուսաստանի Դաշնությունը Հայաստանի Հանրապետության հական առևտրատեխնոլոգիան գործընկերն է, ուստի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթիվ դրությամբ կիրառվող պատժամիջոցները, ինչպես նաև դրանց ընդարձակումը լուրջ ազդեցություն են ունեցել Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկաների և ամրոջ տևականական վրա։ Համաշխարհային մակարդակով ավելի խոր պատժամիջոցներ կիրառելը հանգեցնել են բարձր գնաճի, ֆինանսական շուկաների աճի տեսակի նվազման և որոշակի խարարման։

Ռուսաֆինանսում բռնկված հակամարտությունը պատճառ դարձավ, որ հազարավոր ուսմեր և ռուսականացներ տեղափոխվեն Հայաստանի Հանրապետություն։ Սա վերաբերում է ոչ միայն

անհատներին, այլ նաև ձեռնարկություններին, որոնք հիմնադրվել և իրենց գործունեությունը ծավալել են այդ երկրներում: Դա հանգեցրեց հայկական շուկա արտաքույթի ներհոսքի ավելացմանը, ինչի հետևանքով հայկական դրամը զգալի արժեուրվեց ԱՄՆ դոլարի և Եվրոյի նկատմամբ:

Այս իրադարձությունը զգալի ազդեցություն ունեցավ այն կազմակերպությունների վրա, որոնք ներգրավված էին ապրանքների և ծառայությունների արտահանման, ներառյալ տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների (ՏՀՏ) ոլորտում: Հայաստանի կառավարությունը որոշակի միջոցառումներ է ձեռնարկել՝ մեղմելու ՏՀՏ ոլորտի սուբյեկտների կրած վնասները: Այդ միջոցառումները ներառում էին եկամտահարկի վերադարձ նման կազմակերպություններին:

Նեկավարությունը չի ակնկալում, որ ԱՄՆ դոլարի և Եվրոյի նկատմամբ հայկական դրամի հետագա արժնորում կլինի: Այնուամենայնիվ, Ռուսաֆինայում շարունակվող հակամարտությունը կարող է հանգեցնել Հայաստանի դեռևս ավելի մեծ արտաքույթի ներհոսքի, ինչը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Խմբի ֆինանսական կայունության վրա: Այս ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում վերը նշվածի հնարավոր ազդեցությունը:

Վերոնշյալ իրադարձությունները կարող են հետազայտման հական ազդեցություն ունենալ Խմբի ապագա գործունեության և ֆինանսական կայունության վրա, որոնց ամբողջական հետևանքները դժվար է կանխատեսել ներկա պահին: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններին ազդեցությունը Խմբի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Խմբի դեկավարության ներկա ապահովմերից:

Խմբի դեկավարությունը գունում է, որ իր ընթացիկ իրացվելիության վիճակը բավարար է կայուն գործունեության համար: Խումբը պարբերաբար վերանայում է իր իրացվելիության մակարդակը և, անհրաժեշտության դեպքում, պատրաստ է կիրառել իրացվելիության աջակցության համապատասխան գործիքակազմ:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում վերը նկարագրվածի հնարավոր ապագա ազդեցությունը Խմբի գործունեության վրա:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Համախմբված Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՍՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՍՍԻ) կողմից: Հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով այն գնահատման վրա, որ Խումբը իր գործունեությունն իրականացնում է անընդհատության սկզբունքից ենթակա:

2.2 Չափման հիմքեր

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մերունով՝ բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների: Վարձակալարության գծով պարտավորությունները ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա գեղագած արժեքով: Այլ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայատանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն է հանդիսանում է Խմբի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Խմբի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ դեկավարության համոզմամբ, այս արժույթը առավել օգտակար է Խմբի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է: Միևնույն մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՍՍ-ին համապատասխան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Խմբի դեկավարությունը կարւոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաբանի դրույթամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետվությունը տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:

Մասնավորապես, Ընկերությունը առահեճացրել է առավել մեծ դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ պահանջող մի շարք ոլորտներ: Այս ոլորտներից յուրաքանչյուրի վերաբերյալ լրացրացից տեղեկատվությունը և ինչպես են դրանք ազդում հաշվապահական հաշվառման տարրեր քաղաքականությունների վրա, նկարագրված են համապատասխան հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ծանոթագրության հետ՝ համապատասխան որակական և բանակական ծանոթագրության շրջանակներում, ինչպես նկարագրված է առողև: Դրանք ներառում են:

Դատողություններ

- Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ, ծանոթագրություն 17;
- Հետաձգված հարկային ակտիվների փոխհատուցում, ծանոթագրություն 5.

2.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Ընդունումը Խուսիք ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2022թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնարանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՍՍԻ) և ՀՀՍՍԻ-ի Մեկնարանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Նշված փոփոխությունների ընույթը և ազդեցությունը բացահայտված են ստորև:

Նոր և վերանայված ստանդարտներ և մեկնարանություններ, որոնք կիրառելի են 2022թ. հունվարի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտների ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2022թ., որևէ եական ազդեցություն չեն ունեցել Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ստանդարտ	Ստանդարտի կամ մեկնարանության անունը
ՀՀՍՍ 3	Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին (ՀՀՍՍ 3 փոփոխություններ)
ՀՀՍՍ 16	Մուտքեր նախրան և ախտառեսված օգտագործումը (ՀՀՍՍ 16 փոփոխություններ)

ՀՀՍՍ 37	Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ժամանակաշրջանը (ՀՀՍՍ 37 փոփոխություններ)
ՖՀՍՍ 1, ՖՀՍՍ 9, ՀՀՍՍ 41, ՖՀՍՍ 16	2018-2020թ. ՖՀՍՍ-երի տարեկան բարեփոխություններ (ՖՀՍՍ 1, ՖՀՍՍ 9, ՀՀՍՍ 41, ՖՀՍՍ 16 փոփոխություններ)

Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոր չեն ներդրվել Խմբի կողմից:

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՍՍն) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոր չեն ներդրվել Խմբի կողմից:

Դեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Խմբի հաշվապահական հաշվառման բաղադրականությունում սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին խոկ ժամանակաշրջանից:

Դեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները եական ազդեցություն չեն ունենա Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև.

Ստանդարտ	Ստանդարտի կամ մեկնաբանության անունը	Տվյալ ամսաթվին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար կիրառելի
ՖՀՍՍ 17	Փոփոխություններ Ապահովագրական պայմանագրերում ՖՀՍՍ 17, ենթադր ՖՀՍՍ 9-ի կիրառումից ժամանակավոր ազատման երկարաձգումը (ՖՀՍՍ 4 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՍՍ 12	Մեկ գործարքից առաջացող ակտիվներին և 1 հունվարի 2023թ. պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՍՍ 12 փոփոխություններ)	Մեկ գործարքից առաջացող ակտիվներին և 1 հունվարի 2023թ. պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՍՍ 12 փոփոխություններ)
ՀՀՍՍ 1	Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՍՍ 1 փոփոխություն)	1 հունվարի 2024թ.
ՀՀՍՍ 8	Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՍՍ 8 փոփոխություն)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՍՍ 1	Հաշվապահական հաշվառման բաղադրականության բացահայտում (ՀՀՍՍ 1 և Գործնական կիրառություն 2)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՍՍ 1	Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՍՍ 1 փոփոխություն)	1 հունվարի 2024թ.

<i>22UU 16</i>	<i>Վարձակալության պարտավորություն Վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքի ժամանակ (22UU 16 փոփոխություն)</i>	<i>1 հունվարի 2024թ.</i>
<i>22UU 1</i>	<i>Ոչ-ընթացիկ պարտավորություններ պայմանագրերի հետ (22UU 1 փոփոխություն)</i>	<i>1 հունվարի 2024թ.</i>

2.6 Դուստր ընկերություններ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված է հետևյալ դուստր ընկերությունը:

<i>31 դեկտեմբերի 2022թ. Դուստր ընկերություն</i>	<i>Մասնա- բաժին %</i>	<i>Գրահետման երկիր</i>	<i>Գրահետման ամսաթիվ</i>	<i>Գործու- նելության ոլորտ</i>	<i>Զեր- բերման ամսաթիվ</i>
<i>Քող Ծիփարշից ՍՊԸ</i>	<i>100</i>	<i>Հայաստան</i>	<i>Օգոստոս 2020թ.</i>	<i>ՏՏ ոլորտում վերապատ- րաստման ծառայու- թյուններ</i>	<i>Սեպտեմբեր 2021թ.</i>

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Համախմբման հիմքերը

Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները համախմբում են մայր ընկերության և իր դուստր ընկերության 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական հաշվետվությունները: Դուստր ընկերության հաշվետու ամսաթիվը դեկտեմբերի 31-ն է:

Համախմբման ժամանակ Խմբի ընկերությունների միջև բոլոր գործարքները և մեացորդները բացառվում են, ներառյալ Խմբի ընկերությունների միջև գործարքների արդյունքում չվաստակած օգուտները և չկրած վեասները: Եթե ակտիվի ներխմբային վաճառքից առաջացող չկրած վնասը համախմբման ժամանակ հակադարձվում է, հիմքում ընկած ակտիվը նաև ենթարկվում է արժեզրկվածության գծով ստուգման՝ Խմբի տեսանկյունից:

Տարվա ընթացքում ձեռք բերած կամ օտարած դուստր ընկերությունների շահույթը կամ վնասը և այլ համապարփակ արդյունքը ճանաչվում են ձեռքբերման ամսաթվից կամ մինչև օտարման ամսաթիվը, որը կիրառելի է:

Խումբը դուստր ընկերությունների ընդհանուր համախառն եկամուտը կամ վնասը բաշխում է մայր ընկերության սեփականատերերի և չվերահսկող բաժնեմասերի միջև առաջնորդվելով սեփականության համապատասխան բաժնեմասով:

3.2 Բիզնեսի միավորումներ

Բիզնեսի միավորումների հաշվառման ժամանակ Խումբը կիրառում է գնան մեթոդը: Դուստր ընկերության նկատմամբ վերահսկողություն ձեռք բերելու համար փոխանցված հատուցումը հաշվառվում է որպես փոխանցված ակտիվների, առաջացած պարտավորությունների և Խմբի բողարկած սեփական կապիտալի բաժնեմասերի՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքների հանրագումար, որը ներառում է պայմանական հատուցման

համաձայնությունից առաջացող ցանկացած ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը: Զեր բերման ծախսերը ծախսազրկում են տեղի ունենալուն գուգընեց:

Զեր բերված ակտիվները և ստանձնած պարտավորությունները սովորաբար չափվում են ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրենց իրական արժեքով:

3.3 Արտարժույթ

Համախմբված Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Խմբի համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքերը գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեությունում: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեությունը՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 393.57 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 420.06 ՀՀ դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 480.14 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 542.61 ՀՀ դրամ):

Արտարժույթով գործարքերից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վեասում:

3.4 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների հոդվածները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեգրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման, և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումները: Եթե հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Կառուցման ընթացքում գունվող հիմնական միջոցները, որոնք պահպան են վարձակալության տակու կամ վարչական, կամ դեռևս անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեգրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մուտեազիտական վճարները, ինչ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Խմբի հաշվապահական հաշվառման բաղարականության: Վարձակալված տարածքները նոյնպես ընդգրկվում են հիմնական միջոցներում, եթե դրանք ստացվել են ֆինանսական վարձակալությամբ: Նման ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի ակտիվական վարձակալվող օգտակար ծառայության ընթացքում (որը որոշվում է՝ համեմատելով սեփական համանման ակտիվների հետ) կամ վարձակալության ժամկետի ընթացքում, եթե վերջինս ավելի կարծ է:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վեասոր որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վեասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները կապիտալացման են դուրս գրված բաղկացուցիչ հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացման են միայն այն ժամանակ, եթե դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և

Վերանորոգման ծախտումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մերողը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության զնահատված ժամկետի ընթացքում:
Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր և պատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների զնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև:

Վարձակալված տարածքների բարեկավում	- 20 տարի
Ծեփեր	- 20 տարի
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	- 4.5 տարի
Համակարգիչներ և հաղորդակցման սարքավորումներ	- 1 տարի
Տնտեսական գույք և այլ	- 8 տարի:

Քանի որ հողի համար հնարավոր չէ որոշել վերջավոր օգտակար ծառայության ժամկետ, համապատասխան հաշվենկշուային արժեքը չի ամորտիզացվում:

3.5 Գուղվիլ և այլ ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են սկզբնական արժեքով: Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձևոր են բերվել Խմբի կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մերողը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության զնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է 5-10 տարի երկու հաշվապահական ծրագրերի համար և 3-5 տարի՝ արտոնագրերի և լիցենզիաների համար:

Զերքերման արդյունքում առաջացող գուղվիլը ձեռքբերման արժեքն է՝ հանած զնված կազմակերպության ճանաչելի ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը հանրագումարը: Գուղվիլը չի ամորտիզացվում, փոխարենը այն յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում է արժեզրկման ստուգման:

3.6 Վարձակալված ակտիվներ

Խումբը որպես վարձակալ

Խումբը զնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն պայմանագրի գործողության սկզբում: Այսինքն, վարձակալության պայմանագիրն իրավունք է տալիս որոշակի ժամանակահատվածում վերահսկելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը:

Բոլոր վարձակալությունների համար Խումբը կիրառում է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում, բացառությամբ կարձաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Խումբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ վարձակալարեւ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, որոնք ներկայացնում են հիմքում ընկած ակտիվների օգտագործման իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Խումբը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ (այսինքն՝ հիմքում ընկած ակտիվի օգտագործման համար հասանելի լինելու ամսաթվին): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, և ճշգրտվում են վարձակալության գծով պարտավորությունների ցանկացած վերացափման համար: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնական ուղղակի ծախսները և վարձավճարները, որոնք կատարվել են մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ կամ դրանից առաջ հանած ստացված խրախուսումները: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները մաշվում են գծային հիմունքով՝ վարձակալության ժամկետից ավելի կարծ և ակտիվների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Եթե վարձակալված ակտիվի սեփականությունը փոխանցվում է Խմբին վարձակալության ժամկետի վերջում կամ արժեքը արտացոլում է գնման օպցիոնի իրականացումը, մաշվածությունը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով ակտիվի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները նույնպես ենթակա են արժեզրկման:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ Խումբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորությունները, որոնք չափվում են վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք պետք է կատարվեն վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ ըստ եռթյան հաստատուն վճարումները), հանած վարձակալության ստացման ենթակա վարձակալության խթանները, փոփոխական վարձակալության վճարները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույթից, և գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներք: Վարձավճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրականացման գինը, որոնց Խմբի կողմից իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համեմունքը, և վարձակալության դադարեցման համար տույժերի վճարումները, եթե վարձակալության ժամկետը արտացոլում է Խմբի օպցիոնի կիրառման դադարումը:

Փոփոխական վարձակավճարները, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույթից, ճանաչվում են որպես ծախսեր (բացառությամբ այն դեպքերի, եթե դրանք չեն կատարվում պաշարներ ստեղծելու համար) այն ժամանակաշրջանում, եթե տեղի է ունենում վճարումը հարուցող իրադարձությունը կամ պայմանը:

Վարձավճարների ներկա արժեքը հաշվարկելիս Խումբը օգտագործում է փոփոխության իր աճող տոկոսադրույքը վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, ըստի որ վարձակալության մեջ նշված տոկոսադրույքը հեշտությամբ որոշելի չէ: Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարն ավելանում է՝ արտացոլելու տոկոսների կուտակումը և նվազեցվում է կատարված վարձավճարների համար: Ի լրացն, վարձակալության գծով պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը վերացափվում է, եթե տեղի է ունենում վարձակալության ժամկետի, վարձավճարների փոփոխություն (օրինակ՝ ապագա վճարումների փոփոխությունները, որոնք առաջանում են ինդեքսից կամ դրույթի փոփոխության արդյունքում, որևէ օգտագործվում է վարձավճարները սահմանելու համար) կամ հիմքում ընկած ակտիվի գնման օպցիոնի գնահատման փոփոխություն:

Կարճաժամկետ վարձակալություն և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալություն

Խումբը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալության ճանաչման բացառությունը իր կարճաժամկետ վարձակալությունների նկատմամբ (այսինքն՝ այն վարձակալությունները,

որոնք ունեն 12 ամիս կամ պակաս վարձակալության ժամկետ՝ սկսած մեկնարկի օրվանից և չունեն գնման տարբերակ): Այս նաև կիրառում է փորրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը գրասենյակային սարքավորումների վարձակալության համար, որոնք ունեն ցածր արժեք: Վարձամամկետ վարձակալության և փորրարժեք ակտիվների վարձավարները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են որպես ծախս գծային հիմունքներով:

3.7 Պաշարներ

Պաշարներն այն ակտիվներն են, որոնք պահպան են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, կամ հումքի, կամ երոքի ձևով՝ արտադրանքի թողարկման կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար: Պահետամասերը, վթարային սարքավորումները և օժանդակ սարքավորումները նույնագում ճանաչվում են որպես պաշար, եթե որոնք չեն համապատասխանում հիմնական միջոցների սահմանմանը:

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գույն արժեքից նվազագույնով: Իրացման գույն արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանձն համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՍԱԵ) մերույթը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գունվելու վայր հասցնելու ծախսները:

3.8 Ֆինանսական գործիքներ

Մկրեական ճանաչում և շափում

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են սկզբանական ճանաչման ժամանակ և հետազոտման շափումը են ամորտիզացված արժեքով, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ակրեական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, որոնք պարտքային գործիքներ են, կախված է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշներից և նմրի բիզնես մոդելից՝ դրանք կառավարելու համար: Բացառությանը առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում եական ֆինանսավորման բաղադրիչ կամ որոնց համար նումըը կիրատել է գործեական մոտեցումներ, նումըը սկզբանական շափում է ֆինանսական ակտիվը իր իրական արժեքով գումարած, այն դեպքում, եթե ֆինանսական ակտիվը ոչ իրական արժեքով է՝ շահույթ կամ վնաս, գործարքի ծախսեր: Առևտրային դեբիտորական պարտքերը, որոնք չեն պարունակում եական ֆինանսական բաղադրիչ, կամ որոնց համար նումըը կիրատել է գործեական մոտեցումներ մեկ տարի կամ պակաս մարման ժամկետ ունեցող պայմանագրերի համար, շափում են ՖՀՄՍ 15-ով սահմանված գործարքի գնով:

Ամորտիզացված արժեքով շափուող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին (և չեն դասակարգված որպես իրական արժեքով շափուող շահույթի կամ վնասի միջոցով):

- դրանք պահպան են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և շմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Ակզենտական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը։ Այն դեպքերում, եթե գեղշման ազդեցությունը աննշան է, գեղշում չի կատարվում։ Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Խմբի դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, առևտրային դեբյուտական պարտքերը և այլ դեբյուտական պարտքերի մեծամասնությունը։

Ֆինանսական ակտիվների կառավարման Խմբի բիզնես մոդելը վերաբերում է նրան, թե ինչպես է նա կառավարում իր ֆինանսական ակտիվները՝ դրամական միջոցների հոսքերը առաջացնելու համար։ Բիզնես մոդելը որոշում է, թե արդյոք դրամական միջոցների հոսքերը կառաջանան պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման։

Ֆինանսական ակտիվների վաճառքից կամ երկուսը միասին։

Ֆինանսական ակտիվների գնումները կամ վաճառքը, որոնք պահանջում են ակտիվների առարում շուկայում կանոնակարգով կամ պայմանագրով սահմանված ժամկետում (կանոնավոր առևտուր), ճանաչվում են առևտրի ամսարժի դրությամբ, այսինքն՝ այն ամսարժին, եթե Խոսմբը պարտավորվում է գնել կամ վաճառել ակտիվը։

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Հետագա չափման նպատակով ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են չորս կատեգորիաների։

- Ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվներ (պարտրային գործիքներ),
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով այլ համապարփակ արդյություն միջոցով՝ կուտակային օգուտների և վնասների վերամշակմամբ (պարտրային գործիքներ),
- Ֆինանսական ակտիվներ, որոնք եախառնեսված են իրական արժեքով այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով, առանց ապաձանաշման արդյունքում կուտակված օգուտների և վնասների վերամշակման (բաժնային գործիքներ),
- Շահույթի կամ վեասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ։

Ֆինանսական ակտիվների արժեգրկում

Ակնկալվող պարտրային կորուստները ճանաչելու համար ՖՀՍՍ 9-ում արժեգրկմանը ներկայացված պահանջներում օգտագործվում է ապազային առնչողությունը։ «Ակնկալվող պարտրային կորուստների մոդել»։ ՖՀՍՍ 9-ի պահանջների շրջանակներում ընդգրկվող գործիքները ներառում են տրված վարկերը և փոխառային տիպի այլ ֆինանսական ակտիվները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքում, առևտրային դեբյուտական պարտքերը, պայմանագրային ակտիվները որոնք ճանաչել և չափվել են ՖՀՍՍ 15-ի համաձայն և վարկային պարտավորությունները և որոշ ֆինանսական երաշխավորության պարմանագրերը (թողարկողի համար), որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթում կամ վնասում։

Պարտրային կորուստների ճանաչումը այլև կախված չէ Խմբի՝ պարտրային կորուստը ընորոշող իրադարձության սկզբնական բացահայտումից։ Փոխարենը, պարտրային ոիսկը գնահատելիս և ակնկալվող պարտրային կորուստները չափելիս Խոսմբը դիտարկում է տեղեկատվության ավելի ընդլայնված զանգված՝ ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխառեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա։

Առաջընթաց գնահատման մոտեցումը կիրառելիս սուսանացվում են հետևյալները։

- Ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չեն վատքարացել կամ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ («Փուլ 1») և
- Ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն վատքարացել են և որոնց պարտքային ռիսկը ցածր չէ («Փուլ 2»):

«Փուլ 3»-ը ընդգրկում է այս ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով հաշվետու ամսարձի դրությամբ առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույցներ:

Առաջին դասի ակտիվների համար ճանաչվում են «12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները», միևնույն գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները՝ ճանաչվում են երեքրորդ դասի ակտիվների համար: Ակնկալվող պարտքային կորուստների շափումը որոշվում է ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի պարտքային կորուստների հավանականության միջին կշռված գեահատումով:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և շափումը

Խմբի ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը և ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները: Խմբի ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 18-ում:

Փոխառություններ

Փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Իրական արժեքի և նոմինալ արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, եթե փոխառությունը ստացվել է սեփականատերերից: Այս դեպքում իրական և նոմինալ արժեքների միջև տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես լրացուցիչ կապիտալ: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները շափում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդով:

Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսազրկվում են կատարմանը զուգահեռ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, բացի որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրության ուղղակիորեն վերացրվող փոխառության ծախսումներից, որոնք կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետոազայում շափում են ամորտիզացված արժեքով:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ Խոսքը շափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը տվյալ ամսարձի շվճարված վարձակավճարների ներկա արժեքով՝ օգտագործելով վարձակալության մեջ նշված տոկոսադրույթը, եթե այդ դրույթը մատչելի է կամ Հիմնադրամի փոխառության աճող տոկոսադրույթը:

3.9 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները ներառում են բանկային հաշվետերի մասցործները և դրամական միջոցները: Դրամական միջոցների համարժեքները, որոնք կարճաժամկետ են, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը

նշանակալի չէ: Դրամական միջոցների համարժեքները պահպամ են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Հիմնադրամը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հետո փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

3.10 Սեփական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների բռնարկմանն ուղղակիորեն վերագրվող լրացուցիչ ծախսները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալից նվազեցում՝ առանց որևէ հարկային ազդեցությունների:

Զբաղված շահույթը (*կամ կուտակված շահույթ/վնաս*) ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների շրաշխված շահույթը:

Լրացուցիչ վճարված կապիտալը ներառում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պահուած:

3.11 Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

Մայր ընկերության աշխատակիցները (ներառյալ դեկանարեները) վարձատրություն են ստանում բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների տեսքով, որոնց միջոցով աշխատակիցները ծառայություններ են մատուցում վերջնական վերահսկող մայր ընկերության կողմից բռնարկված բաժնային գործիքների դիմաց (բաժնետոմսով մարվող գործարքներ):

Բաժնետոմսով մարվող գործարքներ

Բաժնետոմսով մարվող գործարքների արժեքը որոշվում է իրական արժեքով այն ամսաթվի դրությամբ, եթե դրամաշնորհը տրամադրվում է համապատասխան գնահատման մոդելի կիրառմամբ, որի հետագա մանրամասները տրված են ծանոթագրություն 17-ում:

Այդ ծախսումը ճանաչվում է աշխատակիցների հատուցումների ծախսերում (ծանոթագրություն 14 և 17), սեփական կապիտալի համապատասխան աճի հետ միասին (լրացուցիչ վճարված կապիտալ) այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, որում կատարվել են ծառայությունը և, անհրաժեշտության դեպքում, կատարման պայմանները (սեփականության իրավունքի ժամկետ): Ծուրարանցուր հաշվետու ամսաթվին միևնույն ներդրման ամսաթիվը սեփական կապիտալով մարվող գործարքների համար ճանաչված կուտակային ծախսը արտացոլում է ներդրման ժամկետի ավարտի շաբթ և նմրի լավագույն գնահատականը բաժնային գործիքների բանակի վերաբերյալ, որոնք ի վերջո, կներդրվեն:

Ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ծախսը կամ վարկը ներկայացնում է այդ ժամանակաշրջանի սկզբում և վերջում ճանաչված կուտակային ծախսերի շարժումը:

Սպասարկման և ոչ շուկայական կատարողականի պայմանները հաշվի չեն առնվազ պարզեների շնորհման ամսաթվի իրական արժեքը որոշելիս, սակայն պայմանների բավարարման հավասականությունը գնահատվում է որպես նմրի լավագույն գնահատականը բաժնային գործունեության պայմաններն արտացոլվում են շնորհման ամսաթվի իրական արժեքում: Պարզենի կից ժանկացած այլ պայմանն, բայց առանց դրա հետ կապված ծառայության պահանջման, համարվում են շորամադրող պայմաններ: Սեփականաշնորհելու պայմաններն արտացոլվում են շնորհման իրական արժեքում և հանգեցնում են շնորհման անհապաղ ծախսմանը, եթե չկան նաև սպասարկման և/կամ կատարման պայմաններ:

Ոչ մի ծախս չի ճանաչվում այն պարզեների համար, որոնք, ի վերջո, չեն հատկացվում, բայց որ ոչ շուկայական կատարողականը և/կամ սպասարկման պայմանները չեն պահպանվել: Այն դեպքում, եթե պարզեները ներառում են շուկայական կամ չներառման պայման, գործարքները համարվում են զրավացրված անկախ նրանից, թե շուկայական կամ ոչ սեփականաշնորհման պայմանը բավարարված է, պայմանով, որ կատարման և/կամ սպասարկման բոլոր այլ պայմանները բավարարված են:

3.12 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, եթե Խումբը ունի իրավական կամ կառուցղղական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տեստեական օգուտների արտահույր: Եթե դրա ազդեցությունը զգայի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահույրի գեղջման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույթը, որևէ արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ոյսեւերը:

3.13 Շահութահարկ

Շահութահարկը ներառում է ընթացիկ և հետաձգված հարկերը: Ըստացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է հաշվետու ամսաթվին զործող կամ ըստ էության զործող հարկային դրույթափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունները առաջանում է գործվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույթների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելու ակտիվացում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ իմք ընդունելով հարկերի այն դրամըները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են զայու կախված այն եղանակից, որով Խումբը հաշվետու ամսաթվի դրույթամբ ակտիվացում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

3.14 Հասուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հասուցումներն աշխատակիցներին այն հասուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամրադրությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները։ Դրանք ներառում են՝

- (ա) աշխատավարձերը և պարզեավճարները,
- (բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները.

Եթե աշխատակիցները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Խմբին մատուցում են ծառայություններ, Խումբն աշխատակիցների կարճաժամկետ հասուցումների չգեղշված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայությունների դիմաց, ճանաչում է՝

- (ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումարը հանձնուց հետո։ Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հասուցումների չգեղշված գումարը, Խումբը պետք է ճանաչի այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս) այն շաբաթով, որով կանխավճարը կհանգեցնի ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի.
- (բ) որպես ծախս, եթե գումարը չի ներառվել այլ ակտիվի արժեքի մեջ։

Վճարովի բացակայություններ

Վճարովի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հասուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են հետևյալ կերպ.

- (ա) կուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, եթե աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքներն ապագա վճարովի բացակայությունների նկատմամբ.
- (բ) չկուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, եթե բացակայությունը տեղի է ունենում։

Պարզեավճարներ

Պարզեավճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են միայն այն ժամանակ, եթե Խումբն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն որպես անցալ դեպքերի արդյունք, և պարտականությունը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, եթե Խումբը վճարում չկատարելու ոչ մի իրատեսական այլընտրանք չունի։

3.15 Հասույթ

Խմբի հիմնական գործունեությունը հետազոտման և մշակման ծառայությունների մատուցումն է իր միակ հաճախորդին՝ ՊիկսԱրտ Բնր.-ին, որը Խմբի մայր ընկերությունն է։

Պայմանագրային մեացորդներ

Պայմանագրային ակտիվներ

Պայմանագրային ակտիվը հաճախորդին փոխանցված ապրանքների կամ ծառայությունների դիմաց հատուցման իրավունքն է։ Եթե Խումբը փոխանցում է ապրանքներ կամ ծառայություններ հաճախորդին մինչև հաճախորդի հասուցումը կատարելը կամ մինչև վճարման ժամկետը, պայմանագրային ակտիվը ճանաչվում է վաստակած հատուցման

դիմաց, որը պայմանական է: Խումբը չունի պայմանագրային որևէ ակտիվ, քանի որ կատարումը, և հատուցման իրավունքը տեղի է ունենում կարճ ժամանակահատվածում, և հատուցման բոլոր իրավունքները անվերապահ են:

Առևտրային դերիտորական պարտքեր

Դերիտորական պարտքը ներկայացնում է փոխառուցման գումարի նմրի իրավունքը, որն անվերապահ է (այսինքն պահանջվում է միայն ժամանակ մինչև հատուցման ժամկետը):

Պայմանագրային պարտավորություններ

Պայմանագրային պարտավորությունն այն ապրանքները կամ ծառայությունները հաճախորդին փոխանցելու պարտավորությունն է, որի համար Խումբը հաճախորդից ստացել է հատուցում (կամ վճարվել է հատուցման գումար): Եթե հաճախորդը վճարում է նախրան նմրի կողմից հաճախորդին ապրանքներ կամ ծառայություններ փոխանցելը, ապա պայմանագրային պարտավորությունը ճանաչվում է վճարումը կատարելիս կամ վճարման ժամկետի ավարտին (որևէ ավելի վաղ է): Պայմանագրային պարտավորությունները ճանաչվում են որպես հասույթ, եթե Խումբը կատարում է պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունները:

44 Shengqikun

Chapitre 10

2021 թվականի դրույթը		2022 թվականի դրույթը		2023 թվականի դրույթը		2024 թվականի դրույթը	
Տարբերակ	Վարչութեան	Տարբերակ	Վարչութեան	Տարբերակ	Վարչութեան	Տարբերակ	Վարչութեան
Համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	1,726,202	306,436	46,988	444,576	-	-	2,034,122
Համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	206,717	520,906	174,602	32,931	2,018,844	37,243	2,991,243
Ըստ պահանջման շեմայի համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	-	(49,284)	(22,909)	-	-	(72,193)	-
Ըստ պահանջման շեմայի համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	-	-	-	26,883	-	(26,883)	-
Ըստ պահանջման շեմայի համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	206,717	1,707,824	458,129	106,722	2,463,420	10,260	4,953,172
Ըստ պահանջման շեմայի համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	20,832	377,801	223,062	43,086	-	113,396	778,177
Ըստ պահանջման շեմայի համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	-	(72,667)	(2,865)	(130)	-	-	(75,662)
Ըստ պահանջման շեմայի համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	-	-	-	40,512	58,951	(99,463)	-
Ըստ պահանջման շեմայի համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	227,549	2,012,958	718,988	208,629	2,463,420	24,293	5,655,687
Ըստ պահանջման շեմայի համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	-	-	-	-	-	-	-
Ըստ պահանջման շեմայի համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	958,407	164,480	46,738	444,576	-	-	1,614,201
Ըստ պահանջման շեմայի համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	562,321	53,436	176	426,250	-	-	1,042,183
Ըստ պահանջման շեմայի համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	(48,702)	(16,491)	-	-	-	-	(65,193)
Ըստ պահանջման շեմայի համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	-	1,472,026	201,425	46,914	870,826	-	2,591,191
Ըստ պահանջման շեմայի համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	-	-	78,925	1,555	367,101	-	912,368
Ըստ պահանջման շեմայի համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	(72,046)	(1,371)	(8)	-	-	-	(73,425)
Ըստ պահանջման շեմայի համապատակացնելու համար պահանջվող գումարը	1,864,767	48,61	278,979	1,237,927	3,830,134	-	-

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթով ամբողջությամբ մը դեկտեմբերի 31-ի դրույթով՝ 1.339.854 հազար դրամ)՝

5 Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ

	2022թ.	2021թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	283,979	180,041
Կրեդիտափորված շահույթին կամ վիճակին (տէ և ծանոթագրություն 16)	64,288	103,938
Տարեվերջի մնացորդ	348,267	283,979

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ

	Ծահույթում 1 հունվարի 2022թ.	Ծահույթում կամ վիճակում ծանաչված	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	9,162	(1,760)	7,402
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	270,839	48,120	318,959
Կուտակված հարկային վետա	3,978	17,928	21,906
Տարեվերջի մնացորդ	283,979	64,288	348,267

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ

	Ծահույթում 1 հունվարի 2021թ.	Ծահույթում կամ վիճակում ծանաչված	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	10,644	(1,482)	9,162
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	169,397	101,442	270,839
Վարձակալության գծով պարտավորություն	-	3,978	3,978
Տարեվերջի մնացորդ	180,041	103,938	283,979

Հետաձգված հարկային ակտիվները ծանաչվում են այնքանով, որքանով հավանական է, որ հասանելի կլինի հարկվող շահույթը, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները և չօգտագործված հարկային փոխհատուցումներն ու չօգտագործված հարկային վետաները: Խումբը գնահատել է, որ այն կատեղի բավարար հարկվող շահույթը, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները՝ 348,267 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 283,979 հազար դրամ):

6 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը ներկայացնում են ՊիկսԱրտ Բնр.-ից (վերջնական վերահսկող Մայր ընկերություն) ստացվելիք 4,550,874 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2,238,805 հազար դրամ)՝ հետազոտման և մշակման ծառայությունների մատուցման դիմաց և 7,685 հազար դրամ՝ այլ դեբիտորական պարտքեր (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 31,758 հազար դրամ):

7 Ավանդներ բանկերում

Ֆինանսական հաստատություններից ստացված գումարները պահպան են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ B1 վարկանիշում ներկայացնում են ԱՄՆ դոլարով և 2023թ.-ին մարման ժամկետով:

8 Մնացորդներ բանկերում

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Բանկային հաշիվներ ԱՄՆ դոլարով	17,759	415,816
Բանկային հաշիվներ ՀՀ դրամով	274,259	96,784
Բանկային հաշիվներ ռուբլով	466	2,034
	292,484	514,634

9 Կապիտալ և պահուստներ

9.1 Բաժնետիրական կապիտալ

Սույնության բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժններ, ինչպես ժամանակ առ ժամանակ հարտարարվում է, և Խնդիր ժողովներում մեկ բաժնետոմսի մեկ ձայնի իրավունք ունեն:

9.2 Լրացուցիչ վճարված կապիտալ

Քանի որ ՊիկսԱրտ Բնր.-ը հատուցումներ է տրամադրում Պիկսարտ ՍՊԸ-ի աշխատակիցներին և մարում է իր սեփական կապիտալի հաշվին, Խոսքը հաշվառում է այդ հատուցումները որպես սեփական կապիտալով մարված հատուցումներ համապատասխանաբար մեծացնելով լրացուցիչ կապիտալը, որպես ՊիկսԱրտ Բնր.-ից ստացված հատուցում:

10 Վարձակալության գծով պարտավորություն

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Տունփարի 1-ի դրությամբ	1,731,290	-
Ավելացում	-	2,078,974
Տոկոսի հաշվեգրում	132,330	185,928
Վճարումներ	(599,314)	(533,612)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,264,306	1,731,290

Խումբը կսրում է վարձակալական պայմանագրեր հիմնականում գրասնյակային տարածքների վարձակալության համար՝ 4.5 տարով երկարաձգման ժամկետով։ Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փորրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ (հիմնական միջոցների կազմում) և վարձակալության գծով պարտավորություն։ Վարձակալության փոփոխուն վճարումները, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույթից (ինչպիսիք են, օրինակ, Խմբի վաճառքների ծավալի հիման վրա հաշվարկվող վարձավճարները), բացառվում են վարձակալության գծով պարտավորության և ակտիվի սկզբնական չափումից։ Խումբը դասակարգում է իր՝ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տե՛ս և ծանոթագրություն 4-ը):

Վարձակալության գծով վճարելը, որոնք չեն ճանաչվում որպես պարտավորություն

Խումբն ընտրել է կարճաժամկետ վարձակալությունների (12 ամիս կամ ավելի պակաս ակնկալվող ժամկետով) և փորրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար շճանաչել վարձակալության գծով պարտավորություն։ Նման վարձակալությունների համար կատարված վճարները ծախսազրկում են գծային հիմունքով։ Ի լրումն, բույլատրելի չեն որոշակի փոփոխուն վարձավճարներ ճանաչել որպես վարձակալության գծով պարտավորություն, որանք ծախսազրկում են իրականացման պահին։ Կարճաժամկետ վարձակալության կամ փորրարժեք ակտիվների վարձակալության ծախսները 2022թ. կազմել են 44,328 հազար դրամ (2022թ.՝ 8,771 հազար դրամ):

11 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Տարար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	107,501	297,765
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	1,767,699	1,475,930
	1,875,200	1,773,695

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում։ Խումբն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման բաղարականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում։

Խմբի արտաքության ռիսկի մասին ավելի մասրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է ծանոթագրություն 19-ում։

12 Փոխառություններ կապակցված կողմերից

Խումբը 2022թ.-ի ընթացքում ստացել է փոխառություն ՊիկսԱրտ Ինք.-ից՝ 1,194,863 հազար դրամ (3,000 հազար ԱՄՆ դոլար), տարեկան 1.3% միջին կշռված տոկոսապրույթով։ Փոխառության պայմանագիրը նախատեսել է կողմերի միջև առկա փոխառության գծով պարտավորության և դեբիտորական պարտքի փոխմարում։

2023թ.-ի փետրվարի 1-ին ՊիկսԱրտ Բնք.-ից ստացման ենթական դեբյուտական պարտը և փոխառության գծով պարտավությունը, ինչպես նաև հաշվեգրված տոկոսները փոխմարդել են 3,035 հազար ԱՄՆ դոլարին համարժեք 1,201,199 հազար դրամի շափով:

Տե՛ս ծանոթագրություն 19 (ա)՝ վարկերի և փոխառությունների արժույթների բացահայտման համար:

Ըսկերության տոկոսային և արտարժութային ոիսկերի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություններկայացված է ծանոթագրություն 19 (ա)-ում:

13 Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հասույթ ծրագրային ապահովման մշակման		
ծառայություններից (R&D)	20,206,374	16,381,213
Հասույթ ՊիկսԱրտ Ակադեմիայի գործունեությունից	131,577	68,193
	<u>20,337,951</u>	<u>16,449,406</u>

Խմբի հիմնական գործունեությունների իր սեփականատեր ՊիկսԱրտ Բնք.-ին հետազոտման և մշակման ծառայությունների մատուցումն է: Հասույթի մեծ մասը վերագրվում է ՊիկսԱրտ Բնք.-ին մատուցվող ծառայություններին (տե՛ս ծանոթագրություն 22):

14 Աշխատավարձ և այլ հատուցումներ աշխատակիցներին

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և այլ վարձատրություններ	14,115,101	10,170,216
Այլ հատուցումներ աշխատակիցներին	827,846	762,098
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	796,570	686,680
	<u>15,739,517</u>	<u>11,618,994</u>

15 Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Տաղանդների ներզրավման ծախսեր	80,454	253,971
Գործուղման ծախսեր	283,465	214,297
Այլ	312,856	453,145
	<u>676,775</u>	<u>921,413</u>

16 Ծահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ծրացիկ հարկ	(331,715)	(357,303)
Հետաձգված հարկ (տե՛ս ծանոթագրություն 5)	64,288	103,938
	<u>(267,427)</u>	<u>(253,365)</u>

Արդյունավետ հարկային դրույքաշափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաշափի (%)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաշափի (%)
Ծահույթ միջնական հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ-ների)	<u>604,412</u>		<u>354,499</u>	
Ծահութահարկ՝ 18% դրույքաշափով (2021թ.՝ 18%)	108,794	18.00	63,810	18.00
Ծնվագեցվող ծախսեր, գուտ	(2,678)	(0.44)	61,975	17.48
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	143,383	23.72	123,602	34.87
Փոխանցված հարկային վեասեր	<u>17,928</u>	<u>2.97</u>	<u>3,978</u>	<u>1.12</u>
Ծահութահարկի գծով ծախս	<u>267,427</u>	<u>44.25</u>	<u>253,365</u>	<u>71.47</u>

17 Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

ԴիկուԱրտ Բնք. Բաժնետոմսերի ձեռքբերման պլան

ԴիկուԱրտ Բնք.-ի բաժնետոմսերի ձեռքբերման պլանի համաձայն, ԴիկուԱրտ Բնք.-ն, իր հայեցողությամբ, կարող է բաժնետոմսերի օպցիոններ տրամադրել ԴիկուԱրտ ՍՊԸ-ի աշխատակիցներին: Բաժնետոմսերի ձեռքբերման պլանի համաձայն օպցիոնի յուրաքանչյուր տրամադրում հաստատվում է օպցիոնի իրավատիրոջ և վերջնական վերահսկող Սայր ընկերության միջև կնքված բաժնետոմսերի օպցիոն համաձայնագրով: Բաժնետոմսերի օպցիոնի յուրաքանչյուր պայմանագրում նշվում է օպցիոնի իրագործման գինը և ամսաթիվը, եթե օպցիոնի բոլոր մասնաբաժինները դատնում են իրացվելի:

Տրամադրված բաժնետոմսերի օպցիոնների իրական արժեքը գնահատվում է շնորհման ամսաթիվի՝ օգտագործելով Բլեք-Շոլուզի (Black-Scholes) մոդելը, հաշվի առնելով այն պայմանները, որոնցով տրվել են բաժնետոմսերի օպցիոնները:

Ծարժը տարվա ընթացքում

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է տարվա ընթացքում բաժնետոմսերի օպջիւնների բանակը և դրանց իրացման միջին կշռված զերը (ԻՄԿԳ):

	2022թ. ԻՄԿԳ (ԱՄՆ գումար)	2022թ. ԻՄԿԳ (ԱՄՆ դրամ)	2021թ. ԻՄԿԳ (ԱՄՆ գումար)	2021թ. ԻՄԿԳ (ԱՄՆ դրամ)
Միացրդը հունվարի 1-ի դրությամբ	1,078,876	11.18	781,879	4.17
Տարվա ընթացքում շեղիված	762,800	4.60	452,891	12.15
Տարվա ընթացքում հետ ստացված	(20,825)	3.57	(9,668)	6.73
Տարվա ընթացքում իրացված	2,838,371	2.74	(146,226)	6.25
Միացրդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,659,222	3.69	1,078,876	11.18

Հետևյալ աղյուսակները թվարկում են համապատասխանաբար 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ին տարիների երեք պահների համար օգտագործված մոդելների մուտքերը:

	2022թ.	2021թ.
Չափման ամսաթվի դրությամբ միջին կշռված իրական արժեք (ԱՄՆ դրամ)	3.47	10.14
Ակտիվավող փոփոխություն (%)	67%	63%
Առանց ռիսկի տոկոսադրույթ (%)	3.256%	1.095%
Օգտագործված մոդել	Բլեք-Սըոլզ	Բլեք-Սըոլզ

18 Ֆինանսական գործիքներ

18.1 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային և այլ դերհատորական պարտքեր	4,558,559	2,270,563
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	72,979	52,541
Ավանդեր բանկերում	346,235	404,476
Միացրդներ դրամարկերում և բանկերում	292,484	514,634
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	5,270,257	3,242,214

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ

	2022թ.	2021թ.
դեկտեմբերի	դեկտեմբերի	
31-ի	31-ի	
դրությամբ	դրությամբ	

Անորոշիզացված արժեքով պահպող ֆինանսական պարտավորություններ

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,875,200	1,773,695
Վարձակալության գծով պարտավորություն	1,264,306	1,731,290
Ստացված փոխառություններ	1,205,468	10,700
	4,344,974	3,515,685

19 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Խումբը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Ֆինանսական ռիսկի գործուներ

ա) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը այն ռիսկն է, երբ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը տատանվում են շուկայական գների փոփոխության պատճառով:

Շուկայական ռիսկը ներառում է երեք տեսակի ռիսկ՝ տոկոսադրույթային ռիսկ, արտաքութային ռիսկ և այլ գնային ռիսկ, ինչպիսիք են սեփական կապիտալի գնի ռիսկը և ապրանքների ռիսկը:

Խումբը չի ենթարկվում տոկոսադրույթային ռիսկի, քանի որ այն չի տիրապետում լողացող տոկոսադրույթերով ֆինանսական գործիքների: Խումբը գործառնություններ չունի բաժնային գործիքների և ապրանքների հետ և ենթարկված չէ սեփական կապիտալի գնի և ապրանքների գնի ռիսկերին:

Արտաքութային ռիսկն այն ռիսկն է, որ իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կարող են տատանվել արտաքույթի փոխարժեքների փոփոխության պատճառով:

Արտաքութային ռիսկ

Խումբը գործարքներ է իրականացնում արտաքույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտաքույթի փոխարժեքային տատանումների ազդցությամբ:

Արտաքույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Խմբին ենթարկում են արտաքութային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են հիմնական դեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով:

Հոդված

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ

	ԱՄՆ դրամ	Ռուսական ռուբլի
Ֆինանսական ակտիվներ		
Բանկային ավանդներ	346,235	-
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	17,759	466
	<u>363,994</u>	<u>466</u>
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	37,561
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	<u>49,440</u>	-
	<u>49,440</u>	<u>37,561</u>
Զուտ արդյունք	<u>314,554</u>	<u>(37,095)</u>

Հոդված

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ

	ԱՄՆ դրամ	Ռուսական ռուբլի
Ֆինանսական ակտիվներ		
Բանկային ավանդներ	404,476	-
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	<u>415,816</u>	<u>2,034</u>
	<u>820,292</u>	<u>2,034</u>
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	192,620
Վարձակալական պարտավորություններ	<u>60,130</u>	-
	<u>60,130</u>	<u>192,620</u>
Զուտ արդյունք	<u>760,162</u>	<u>(190,586)</u>

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Խարի զգայունությունը՝ ԱՄՆ դրամի և ռուսական ռուբլու նկատմամբ դրամի 10% (2021թ. 5%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2021թ. 5%) դեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրամ փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2021թ. 5%):

Դրամի արժնորումը/(արժեգրկումը) ԱՄՆ դրամի և ռուսական ռուբլու նկատմամբ 10%-ով (2021թ. 5%) կուտեսա հետևյալ ազդեցությունը:

Տարար դրամ	ԱՄՆ դրամի ազդեցություն		Ռուսական ռուբլու ազդեցություն	
	2022թ.	2021թ.	2022թ.	2021թ.
Շահույթ կամ վնաս	31,455	76,016	(3,709)	(19,059)

Արտաքին գոյացությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքերի ծավալից: Այդուհանդեռ վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Խմբի՝ արտաքին ոիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

p) Պարտքային ոիսկ

Պարտքային ոիսկն այն ոիսկն է, եթե Խումբը կարող է կրել ֆինանսական կորուստներ՝ երրորդ կողմից կողմից Խմբի նկատմամբ իրենց պարտավորությունները չկատարելու հետևածքով: Պարտքային ոիսկն առաջանում է բանկերում պահպող միջոցներից, առևտրային և այլ դերիտորական պարտքերից: Տարեկերօնի դրությամբ առկա առևտրային դերիտորական պարտքը վերաբերում է Մայր ընկերությանը, և հեարավոր շնավարագրման ոիսկը զեահատվում է ցածր:

Պարտքային ոիսկն առաջանում է նաև դրամական միջոցներից և դրանց համարժեքներից և բանկերում ավանդներից: Խումբն իր միջոցները տեղաբաշխում է հայկական երկու խոշոր բանկերում:

q) Իրացվելիության ոիսկ

Իրացվելիության ոիսկն այն ոիսկն է, որ Խումբն ի վիճակի շի լինի մարել իր պարտավորությունները:

Խումբը վարում է իրացվելիության կառավարման բաղադրականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Խմբի ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային միացալ մարման ժամկետները: Այլուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չգեղշված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, եթե Խումբը ստիպված կլիներ մարել այդ պարտավորությունները: Այլուսակը ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական միջոցների հոսքերը:

31 դեկտեմբեր 2022թ.

Հազար դրամ	Ընդհանուր համախառն հոսք			
	Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	Ըստ կայունացված ամսաթիվի	Հաշվեկցային արժեք
Առևտրային և այլ կրնական պարտքեր	1,875,200	-	1,875,200	1,875,200
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	49,440	-	49,440	1,264,306
Ստացված փոխառություններ	-	1,205,468	1,205,468	1,205,468
	<u>1,924,640</u>	<u>1,205,468</u>	<u>3,130,108</u>	<u>4,344,974</u>

31 դեկտեմբեր 2021թ.

Հազար դրամ	Ընդհանուր համախառն հոսք			
	Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս		Հաշվեկշռային արժեք
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարուքք	1,773,695	-	1,773,695	1,773,695
Կարձակալության գծով պարտավորություններ	60,130	-	60,130	1,731,290
Ստացված փոխառություններ	-	10,700	10,700	10,700
	1,833,825	10,700	1,844,525	3,515,685

20 Ակտիվների արժեզրկում

20.1 Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները ենթակա չեն ամորտիզացիայի և մաշվածության և ամեն տարի ստուգվում են արժեզրկման համար: Մաշվող ակտիվներն արժեզրկման համար վերանայվում են, եթե իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխառությունը գումարը:

Փոխառությունը գումարը վաճառքի գուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխառությունը գումարը ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխառությունը գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, եթե համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Եթե հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխառությունը գումարը, բայց այսպիսում, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չինեին: Արժեզրկումից կորուսի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ, բացառությամբ այն դեպքերի, եթե համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

20.2 Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում կամ մաշվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվներն արժեզրկման համար վերանայվում են, եթե իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխառությունը գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գույտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Եթե հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա սկսած ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

21 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջարկել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջանել ավելի մեծ հարկային դիսկեր, քան այլ երկրներում: Նեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

22 Գումարի

Դուստր ձեռնարկության ձեռքբերման ժամանակ գումարի հաշվարկը ներկայացված է ստորև:

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբեր ի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբեր ի 31-ին ավարտված տարի
Դուստր ձեռնարկության ձեռքբերման համար վճարված հասուցում	24,769	24,769
Հանաձ՝ ձեռքբերման ժամանակ դուստր ձեռնարկության գույտ ակտիվիները	(2,328)	(2,328)
Հանաձ՝ արժեզրկումից ծախս	(22,441)	-
	-	22,441

2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գուղվիլի արժեզրկման հայտանիշ են համարվել դուստր ընկերության ֆինանսական ցուցանիշները, մասնավորապես, այն, որ այդ ընկերության պարտավորությունները գերազանցել են նրա ակտիվները՝ 109,078 հազար դրամով (2021թ.՝ 15,996 հազար դրամ): Հետևաբար դեկավարության գնահատմամբ գուղվիլը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ համարվում է ամբողջովին արժեզրկված:

23 Դուստր ընկերությունների ձեռքբերում

Դուստր ընկերությունների ձեռքբերում 2022թ.	Հիմնական գործունեություն	Ձեռքբերման տարրինիվ	Ձեռքբերման բաժնեմաս	Ձեռքբերման ծախսեր
Քող Միփարլիր ՍՊԸ ծառայություններ	Վերապատ- րաստման 2021թ.	Օգոստոս 2021թ.	100%	24,769

24 Կապակցված կողմեր

Խմբի կապակցված կողմերը ներառում են Սայր ընկերությունը, դուստր ընկերությունը, համատեղ ձեռնարկությունները և հիմնական դեկավար անձնակազմը:

24.1 Վերահսկողություն

Խումբը վերահսկում է Պիկսարտ ՍՊԸ-ի կողմից, որին պատկանում է Խմբի բաժնետոմսերի 100%-ը: Խմբի գլխավոր Սայր ընկերությունը ՊիկսԱրտ Բնր.-ն է, որը գործունեություն է ծավալում Նելավեր նահանգի օրենսդրության հիման վրա, և որի գործունեության վայրին է Լենորս պողոտա 429, Սայամի 33139, Միացյալ Նահանգներ, Միացյալ Նահանգներ և չյ պատրաստում հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններ:

24.2 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարիա ընթացքում Խմբի և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

Հազար դրամ	Տարի	Վաճառք	Կապակցված	Պարտքեր
		կապակցված կողմերին Ձեռքբերում	կողմերի կապակցված պարտքեր	կողմերին
Վերջնական վերահսկող Սայր ընկերություն	2021	16,443,637	-	2,238,805
	2022	20,297,825	-	4,550,874
				1,194,863

Ըստհանուր վերահսկողության տակ գունվող ընկերություններ	2021	-	2,160,543	80,370	192,620
	2022	-	2,109,045	-	33,882

Սայր ընկերությունը ծառայության մատուցման պայմանագիր է կնքել «ՍիՎիժնթրիերիլ.ար» ՍՊԸ-ի (ընդհանուր վերահսկողության տակ գունվող ընկերություն) հետ, որի հիման վրա վերջինս Սայր ընկերությանը տրամադրում է հետազոտման և մշակման ծառայություններ (ծրագրային ապահովման մշակում/վեր հավելվածների ստեղծման ծառայություններ):

Սայր ընկերությունը ծառայության մատուցման պարմանագիր է կնքել իր վերջնական վերահսկող Սայր ընկերության ՊիկսԱրտ Ինք.-ի հետ, որի համաձայն Սայր ընկերությունը տրամադրում է հետազոտման և ՏՏ գարգացման և աջակցության ծառայություններ:

24.3 Գործարքներ դեկավարության հետ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ նմի դեկավարությունը և նրանց անմիջական ազգականները ՊիկսԱրտ Ակադեմիա ՍՊԸ-ի կանոնադրական կապիտալում մասնակցություն չունեն:

Հիմնական դեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է «Աշխատավարձ և այլ հատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում:

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարզատրումներ	325,167	312,721
Այլ հատուցումներ	190,236	184,184
	515,403	496,905